

عنوان مقاله:

مقایسه شرط ضمن عقد در حقوق ایران با clause در حقوق غرب

محل انتشار:

کنفرانس جهانی روانشناسی و علوم تربیتی، حقوق و علوم اجتماعی در آغاز هزاره سوم (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

عباس کریمی - استاد دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

الهه پارسا - مدرس دانشگاه و دانشجوی دکتری حقوق خصوصی دانشگاه آزاد اسلامی واحد یزد

خلاصه مقاله:

توافقات افراد در ضمن عقد را شرط ضمن عقد میگویند. شروط ضمن عقد در حقوق ایران به شرط فعل، شرطنتیجه و شرط صفت تقسیم میشود. در شروط ضمن عقد باید پنج شرط که عبارت از مقدور بودن، مفید بودن، مشروع بودن، خلاف مقتضا نبودن و مجهول نبودن موجود باشد. در رابطه با ضمانت اجرای شروط ضمن عقد باید گفت که همه شروط ضمانت اجرای واحدی ندارند در صورت تخلف متعهد از انجام تعهد خود در رابطه با شرطصفت و نتیجه حق فسخ را برای مشروطه پیش بینی کرده است؛ اما برای تخلف از شرط فعل ابتدا اجبار متعهد و سپس انجام شرط به وسیله دیگری و نهایتاً حق فسخ پیش بینی شده است. در حقوق فرانسه واژه clause اعم از شرط ضمن عقد است. اما در حقوق فرانسه و انگلیس چنین تقسیم بندی از شرط ضمن عقد مانند حقوق ایران وجود ندارد. اما میتوان با مطالعه مواد قانون مدنی فرانسه نمونه هایی از شرط صفت مانند ماده 1226 و شرطنتیجه ماده 1183 و شرط فعل را ملاحظه نمود. در حقوق فرانسه در صورت تخلف متعهد از شرط فعل مشروطه می تواند دعوی ضرر و زیان مطالبه کند و زیانهایی که متحمل شده و منفعتی که از آن محروم شده را مطالبه نماید. در رابطه با شرط صفت مشروطه می تواند اجرای تعهد اصلی یا وجه التزام را مطالبه نماید و در صورت تخلف از شرط نتیجه مشروطه بین الزام به انجام تعهد یا فسخ تعهد و پرداخت خسارت مخیر است. در حقوق انگلیس واژه term به معنای شرط ضمن عقد است که به سه دسته شرط مهم، شرط غیرمهم و شرط نامعین تقسیم می شود. در حقوق انگلیس برای لازم الرعایه بودن شرط دو صفت قطعی و کامل بودن، در نظر گرفته شده است و ضمانت اجرا منوط به این است که شرط نقض شده شرط مهم یا غیر مهم است در صورتی که شرط مهم باشد علاوه بر مبری شدن طرف متضرر از انجام تعهداتش، حق مطالبه خسارت را دارد و اگر شرط غیر مهم باشد طرف متضرر فقط حق مطالبه خسارت را خواهد داشت.

کلمات کلیدی:

شرط ضمن عقد، شرط صفت، شرط نتیجه، شرط فعل، clause

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/592033>

